

Laser NENÍ Photoshop

MUDr. Hana Raková, MBA

je významná česká lékařka v oboru estetické laserové medicíny. Kromě tří atestací z medicíny a tří absolvovaných zahraničních stáží ve Švédsku, vystudovala program MBA. Třikrát rovněž stála na pomyslném stupni vítězů v různých manažerských a podnikatelských soutěžích. Klientky o ní říkají, že má zlaté nejen ruce, ale i srdce. Hana Raková je také známá jako podporovatelka ženského podnikání a ženské soudržnosti. Pravidelně se s ní můžete setkat na akcích HelasLadies Clubu, jehož členkou je od samého počátku. Před šíří a hloubkou znalostí paní doktorky upřímně smekám. Ona sama si však přijde stále nedostudovaná a ráda by studovala více. Ptáte se, jaký obor si úspěšná lékařka a podnikatelka vyhlédla? Odpověď je jednoduchá, jedná se o kvantovou fyziku. Jaká je Vaše představa o přínosech estetické dermatologie? Jak vnímáme estetiku? Více v rozhovoru, který se věnuje trendům, přínosům laserové terapie v dermatologii, ale i životní cestě, která formovala osobnost s velkým „O“ stále skromné a pokorné paní doktorky.

Paní doktorko, moje úvodní otázka na lékaře je tradiční. Co nevíme a měli bychom vědět o Vašem oboru, tedy konkrétně o estetické laserové dermatologii?

Já bych se nejprve zastavila u slova estetický. Pro mne osobně estetický výsledek souvisí právě se zdravím. Co je esteticky přijatelné z pohledu mého oboru? Pro mne je to kůže, která nejeví známky problému, je tedy zdravá. Když kůže vypadá zdravě, vypadá mladistvě. Pořekadlo „proti věku není léku“ je pravdou, ale jen částečnou. Z mého pohledu estetický tedy znamená vrátit člověka do zdravého módu. V posledních 20 letech je bohužel daleko více vnímána estetická chirurgie, která má často za cíl omlazení; než estetická dermatologie, která skutečně léčí. Naše lasery mohou řešit velmi závažné problémy, které sice nemusí ohrožovat život, ale dokážou ho velmi znepríjemnit, protože jsou považovány za neestetické. Takovým onemocněním je kupříkladu růžovka, neboli rozacea, dále různé kožní výrůstky, jako fibromy, bradavice či milie. Slovo estetický tedy vnímám v širším kontextu a každý obor medicíny vlastně v sobě estetickou stránku má. Zároveň si pojdme říci, že estetika a její vnímání může být velmi individuální a já osobně varuji před některými tzv. předimenzovanými zákroky. Zdravý rozum je důležitý i v mém oboru a není dobré mít přehnaná očekávání. A estetika sama o sobě? Podle mne je to pouze módní termín, který je bezobsažný.

Vysvětlujete často klientům, že laser není photoshop? A jací Vaši běžní klienti jsou?

Já sama vlastně fenomén photoshopu nechápu. Jsem taková, jaká jsem, tak se nepotřebuji retušovat na fotkách. Pouze vyretušováním na fotce trvalé změny nedocílím. V realitě jsem to stále já. Proč to tedy dělat? Laser umí omladit doopravdy. Laserový paprsek má obrovskou tepelnou energii, která se vyšle do určité vrstvy v podkoží. Tam dojde k jakémusi mikrootoku, který při následném vstřebávání zpevňuje kolagenní elastická vlákna, jež potom tvoří vypnutou síť pleti. A jsme opět u trendu přirozené, tedy zdravě vypadající pleti. Sama osobně jsem se do laserů zamilovala před dvaceti lety a láska a fascinace tím, co lasery dokážou, stále trvá. Klienty máme v rozmezí zhruba od jednoho roku až po 80 plus. Ti nejmenší k nám chodí s virovými bradavicemi. Opakované tradiční řešení kapalným dusíkem je náročné pro dospělé, natož pro děti. Adolescenti k nám zavítají, když řeší problematickou pleť s akné. Jsme zpět u estetiky. Co nám se může zdát jako povrchní, či banální, je pro dospívajícího zásadní, prostě chtějí vypadat dobře. Naše melanomová pigmentová poradna je k dispozici pro všechny věkové skupiny. V kategorii středního věku řešíme problémy cévního systému, pigmentových skvrn či tzv. pozdního akné. Pokud se týká trendu omlazování, tzv. rejuvencence pleti, tak o tuto proceduru mají zájem klienti od 30 let výše. Mám klientku, která oslavila právě 80. narozeniny a ráda o sebe pečuje. Ačkoliv ženy převažují, do našich ordinací začínají chodit i muži. Nejčastěji řeší problémy s mateřskými znaménky, které nechťejí odstranit tradičním způsobem, tj. vyříznutím. Pořekadlo „čím hezčí a mladší kůže, tím horší jizva“, bylo naneštěstí potvrzeno mou dlouholetou praxí. Laser jizvy nezanechává.

Na Vašem pracovním stole leží momentálně nepřehlédnutelná kniha, typická „bichle“ v podobě nejnovějšího vydání učebnice dermatologie. Vy sama máte tři atestace, absolvovala jste tři zahraniční pobyty a ještě jste vystudovala MBA. Dle teorie jste ideální profil člověka pro 21. století, tzv. typ T. Máte hlubokou odbornou specializaci a zároveň široký rozhled. Pro Vás celoživotní vzdělávání není nový trend, Vy jste jeho ztělesněním.

Je zajímavé, co říkáte. Já sama mám stále pocit, že nevím dost. Učení je pro mne přirozené jako dýchání. Navykla jsem si odbornou literaturu číst jako beletrii. Proto mám pořád pocit, že jsem nedostudovaná a mám pocit, že nikdy nebudu moci obsáhnout vše. Atestace jsem zvládla hned tři, přestože jsem věděla, že ty další nadstavbové vlastně nebudu potřebovat, jsou totiž předpokladem pro vedení oddělení a já po primariátu nikdy netoužila. Třikrát jsem změnila obor, začínala jsem na ORL, pak jsem působila na dermatologii a rovněž na plastické chirurgii. Moje milované lasery přišly až poté.

Vaše cesta k soukromé klinice začala ihned po revoluci na stáži ve Švédsku.

Je to příběh, který umí napsat jen život sám. Měla jsem tetu se strýcem, kteří emigrovali do Švédska. Po převratu v roce 1989 jsem je poprosila, zda by mi mohli pomoci zařídit stáž v Gävle a následující léto jsem odjela. Psal se rok 1990 a můj tehdejší plat činil 4200 Kč, takže veškeré úspory padly na dopravu. S překvapením jsem zjistila, že medicínské postupy byly stejné. Zásadně se lišila atmosféra, mezilidské vztahy na pracovišti a chování k pacientům. A samozřejmě jsem si nemohla nevšimnout odlišného chování mužů k ženám ve Skandinávii, coby kolébce ženské rovnoprávnosti. Mýlně jsem očekávala, že rozdíl budou spíše v praktických postupech a česká medicína bude daleko zaostalejší. Na klinice jsem strávila doslova dny i noci. Ke konci stáže jsem dostala pěkné doporučení a zbývaly ještě čtyři dny pobytu. Rozhodla jsem se vydat do Uppsaly, protože klinika v Uppsale patřila k těm nejvyhlášenějším na světě. Poslední peníze jsem dala za autobus a byla odhodlaná spát i na nádraží. V Uppsale jsem našla univerzitu, ORL kliniku a chtěla jsem se setkat s přednostou kliniky. Jeho sekretářka však nebyla ochotná mne k němu pustit. Najednou se otevřely dveře a v nich se objevil sám profesor Anniko. Využila jsem momentu překvapení a představila jsem se panu profesorovi jako lékařka z Prahy, která má čtyři dny do návratu a pravděpodobně se již nevrátí a zda bych tedy nemohla čtyři dny na klinice pobývat. Profesor Anniko byl mou žádostí překvapen a vysvětloval mi, že kupříkladu studenti z Japonska čekají na možnost stáže déle než půl roku. Moje odpověď ho odzbrojila: „Ale oni se mohou vrátit, kdežto já ne“. Mohla jsem tedy zůstat. Připadala jsem všem jako Martan, který se objevil zpoza Železné opony. Po čtyřech dnech jsem odjížděla s osobním pozváním, abych se vrátila na delší stáž. Po příjezdu jsem ochotně s kolegy sdílela nové techniky a poznatky, ale bylo mi jasné, že další stáž mi tehdejší vedení nepovolí. Nepovolilo. Prý by neměl kdo pracovat na ambulanci. S těžkým srdcem jsem napsala do Uppsaly, že bohužel odjet nemůžu.

Pan profesor Anniko, který byl sám politickým uprchlíkem, to ovšem nevzdal. Napsal osobní dopis primáři, ať mne uvolní na stáž. Odjela jsem tedy podruhé a opět strávila neuvěřitelné dny i noci na univerzitní, ale i soukromé klinice. Nakonec jsem odjela i potřetí. Vrátila jsem se s jiným viděním světa a vizí vlastní soukromé kliniky. Vše ostatní bylo otázkou času realizace. Bez nadsázky říkám, že bez mého pobytu v Uppsale by moje klinika nikdy nevznikla.

Pojďme se ještě věnovat tématu ženské solidarity. O nás ženách je známo, že se neumíme navzájem podporovat. Jak fenomén ženské soudržnosti vnímáte Vy?

Nemám ráda generalizace. Když se řekne ženy, znamená to polovina lidské populace. Takto to určitě není. Já sama se obklopuji ženami, navzájem se maximálně podporujeme. V podnikatelském klubu Helas společně cestujeme, poznáváme nová místa a fandíme si. Dovedu si představit, že v korporátní sféře může být situace složitější. Vzájemná podpora však vychází z každé z nás a každá z nás může společenské paradigma ovlivnit. Vzájemná podpora vychází z našeho mentálního vzorce. A nezáleží na tom, zda je to muž nebo žena. A muži, kteří respektují ženy, jsou vždy vítáni. Pracujeme na sobě, tak abychom byli zralí a vyrovnaní a pak se vše změní. Když odpadne pocit křivdy či závisti, podpora a spolupráce se dostaví přirozeně. Podporovat se je přeci normální. Naopak nenormální je nespolupracovat.

Začíná nový rok 2020. Jaké jsou Vaše plány?

Snažím se dlouhodobě neplánovat. V mém věku již věřím na to, že správné věci přichází v pravou chvíli samy. Studovala jsem psychosomatiku, psychologii a vyhledávala další témata související s medicínou. Vždycky jsem se vrátila k laserům. Jsem hrdá na to, že můj tým 25 kolegů je již zcela samostatný. Dávám si pozor, abych mladším kolegyním a kolegům nechala prostor. Pokud mají jako osobnosti skutečně dozrát a rozkvést, tak jim nemohu stínit. Já se tedy soustředím na reprezentaci kliniky a předávání zkušeností, každodenní chod už nechávám na jiných. Klinikou vnímám jako své dospělé dítě. Už je samostatné a nemohu mu mluvit do života. Mým cílem je být zdravá a mít prostor věnovat se i jiným aktivitám. Fascinuje mne kvantová fyzika. Abych ji pochopila, tak sleduji různé relace od popularizátorů vědy. Hmota neexistuje, existují částičky nehmotné vlny, které se organizují podle toho, zda a jak ji pozorujete. Studuji důsledky tohoto objevu a z něho vyplývající nová paradigma. Vám to nepřijde fascinující?

A jaké je Vaše slovo závěrem pro čtenářky a čtenáře Czech and Slovak Magazine?

Jsem Češka každým coulem a jsem ráda, že žiju právě v Česku. Přála bych nám, abychom uměli být vděční za to, že žijeme v jedné z nejlepších zemí na světě. Žijme pozorně ke světu a ke každodennímu životu. A s pozorností se samozřejmě snoubí zodpovědnost.

Linda Štubartová